

DECIZIE

20 martie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Ion Malanciuc
Diana Stănilă

examinând recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Imobstandard”,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Constr-Prim Locuința” împotriva lui Hîncu Oleg, Hîncu Nadejda, Hîncu Mihaela, Cacesov Zinaida, Cacesov Anatoli, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Imobstandard”, BC „Moldindconbank” SA, notarii Tereza Anton și Secrieru Iana privind rezilierea contractului de investire în construcția spațiului locativ, declararea nulității actelor juridice ulterioare și încasarea sumei,

împotriva încheierii din 07 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Imobstandard”,

c o n s t a t ă:

SRL „Constr-Prim Locuința” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Hîncu Oleg, Hîncu Nadejda, Hîncu Mihaela, Cacesov Zinaida, Cacesov Anatoli, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Imobstandard”, BC „Moldindconbank” SA, notarii Tereza Anton și Secrieru Iana privind rezilierea contractului de investire în construcția spațiului locativ, declararea nulității actelor juridice ulterioare și încasarea sumei.

Prin hotărârea din 25 august 2022 Judecătoriei Chișinău sediul Centru, s-a respins ca tardivă pretenția SRL „Constr-Prim Locuința” către Hîncu Nadeja și Hîncu Oleg privind rezilierea contractului de investire în construcția spațiului locativ nr. 40BUB/026 din 05 iunie 2007. S-au respins ca neîntemeiate pretențiile SRL „Constr-Prim Locuința” către Hîncu Nadeja și Hîncu Oleg și Hîncu Mihaela privind constatarea nulității contractului de donație nr. 5638 din 16 iunie 2017, încasarea sumei de 14 400 euro cu titlu de plată pentru folosirea bunului imobil și evacuarea acestora.

S-au respins ca neîntemeiate pretențiile SRL „Constr-Prim Locuința” către Hîncu Mihaela, Cacesov Zinaida, Cacesov Anatoli, intervenient accesoriu BC „Moldindconbank” SA, privind constatarea nulității Contractului de vânzare nr.

9892 din 03 septembrie 2019 și contractul de ipotecă nr. 9894 din 03 septembrie 2019, precum și evacuarea lui Cacesov Zinaida, Cacesov Anatoli,

S-a anulat măsura de asigurare aplicată prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2020 și s-a ridicat sechestrul pe apartamentul xxxxx

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 07 septembrie 2022, în termenul legal, avocatul Furnică Victor în interesele SRL „Constr-Prim Locuința” a declarat apel, însă fără a indica motivele de fapt și de drept și fără a anexa bonul de plată a taxei de stat.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 22 septembrie 2022, în termenul legal, SRL „Imobstandard” a declarat apel, însă fără a indica motivele de fapt și de drept și fără a anexa bonul de plată a taxei de stat.

Prin încheierea din 26 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererilor de apel, oferind apelantelor SRL „Constr-Prim Locuința” și SRL „Imobstandard” un termen rezonabil de 15 zile din data recepționării prezentei încheieri, pentru a depune, prin intermediul biroului de audiență al Curții de Apel Chișinău, cererea de apel motivată redactată pe suport de hârtie și bonul de plată a taxei de stat în cuantum de câte 6079 lei.

Prin încheierea din 07 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit apelul declarat de SRL „Imobstandard”, din motiv că apelanta nu a înlăturat în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă și a prezentat tardiv apelul motivat.

La 13 decembrie 2023 „Imobstandard” a declarat recurs împotriva încheierii din 07 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a indicat că SRL „Imobstandard”, ca participant la proces, nu a recepționat încheierea de a nu da curs a instanței de apel. Iar, referitor la faptul că încheierea respectivă a fost transmisă avocatului Leșan Nicolae, recurenta a comunicat că avocații nu sunt participanți la proces, prin urmare, în opinia sa, nefiind aplicabile prevederile art. 100 alin. (1) Cod de procedură civilă. Consideră că pentru astfel de situații există alte reglementări și anume art. 100 alin. (1¹) Cod de procedură civilă, în sensul că actele de procedură se comunică avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, la care aceștia sunt conectați prin adresa electronică indicată în mandatul avocațional. Însă, nicio comunicare prin intermediul PIGD nu s-a invocat.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Conform extrasului din poșta electronică a instanței de apel, încheierea din 07 noiembrie 2023 a fost notificată reprezentantului apelantei SRL „Imobstandard”, avocatului Leșan Nicolae la data de 04 decembrie 2023 (f.d. 203). Prin urmare, recursul declarat la data de 13 decembrie 2023 este în termen.

Studiind materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii din 07 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 365 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cererea de apel se indică: a) instanța căreia îi este adresat apelul; b) numele sau denumirea, domiciliul sau sediul apelantului, calitatea lui procedurală; c) hotărârea atacată, instanța care a emis-o, completul de judecată, data emiterii; d) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul; e) probele invocate în susținerea apelului; f) solicitarea apelantului; g) numele și domiciliul martorilor, dacă se cere a fi citați în apel; h) documentele ce se anexează.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1);

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 22 septembrie 2022, în termenul legal, SRL „Imobstandard” a declarat apel, însă fără a indica motivele de fapt și de drept și fără a anexa bonul de plată a taxei de stat.

Prin încheierea din 26 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererilor de apel, oferind apelantelor SRL „Constr-Prim Locuința” și SRL „Imobstandard” un termen rezonabil de 15 zile din data recepționării prezentei încheieri, pentru a depune, prin intermediul biroului de audiență al Curții de Apel Chișinău, cererea de apel motivată redactată pe suport de hârtie și bonul de plată a taxei de stat în cuantum de câte 6079 lei. În caz contrar, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită în conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Conform materialelor dosarului, încheierea din 26 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău la data de 13 octombrie 2023 a fost notificată avocatului Leșan Nicolae, la adresa electronică indicată de acesta în cererea de apel nemotivată (f.d. 166, 183).

Astfel, în speță, termenul pentru lichidarea neajunsurilor la depunerea cererii de apel a început să curgă la data de 14 octombrie 2023 și urma să expire pe data de 28 octombrie 2023, însă având în vedere că aceasta a fost zi de sâmbătă, ultima zi pentru depunerea apelului motivat și a dovezii achitării taxei de stat a fost 30 octombrie 2023, zi de luni.

Apelanta SRL „Imobstandard”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae, însă, a depus cererea de apel motivată la data de 05 noiembrie 2023, solicitând, totodată, amânarea plății taxei de stat în temeiul art. 86 Cod de procedură civilă.

În acest sens, Colegiul reține că cererea de apel a fost depusă de către avocatul Leșan Nicolae, în baza mandatului din 03 septembrie 2021, anexat la materialele cauzei (f.d. 98), care este o persoană calificată și abilitată, conform art. 1 al Legii cu privire la avocatură, să pledeze și să acționeze în numele clienților săi, să practice dreptul, să apară în fața unei instanțe judecătorești sau să consulte și să reprezinte în materie juridică clienții săi, acțiuni însă omise de către acesta.

Or, conform art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Iar, conform art. 105 alin. (5) Cd de procedură civilă, dacă părțile și alți participanți la proces sînt reprezentați de avocați, citațiile și înștiințările se expediază la sediul avocaților, recepționarea înlăturînd orice viciu de citare a participanților.

Potrivit art.22 alin. (1), (3), (4) lit.c) și alin. (5) din Codul civil, se consideră notificare comunicarea unui act juridic sau a unei informații într-un scop juridic. Notificarea produce efecte din momentul când ajunge la destinatar, cu excepția cazului în care aceasta prevede un efect întîrziat. Notificarea se consideră ajunsă la destinatar: în cazul unei notificări transmise prin poștă electronică sau prin alt mijloc de comunicare individuală, când poate fi accesată de către destinatar. Notificarea se consideră că a ajuns la destinatar după îndeplinirea uneia dintre cerințele prevăzute la alin.(4), oricare dintre acestea este îndeplinită mai întîi.

Completul reiterează că extrasul de pe portalul poștei electronice a primei instanțe, atașat la materialele cauzei, demonstrează incontestabil că încheierea de a nu da curs a fost adusă la cunoștința efectivă reprezentantului apelantei, avocatului Leșan Nicolae.

Prin urmare, acesta, fiind împuternicit prin mandatul avocațional urma să acționeze în numele clienței SRL „Imobstandart”, era obligat să acorde asistență juridică conform contractului încheiat cu clientul, deci trebuia să se conformeze condițiilor impuse de lege și să prezinte în termen motivarea și taxa de stat.

Or, la materialele cauzei nu există vreo înștiințare din partea avocatului Leșan Nicolae, că ar fi renunțat la împuternicirile sale acordate prin mandat, astfel în continuare acționînd în numele clienței sale.

Astfel, în condițiile în care contractul de asistență juridică nu a fost reziliat, avocatul Leșan Nicolae, în continuare reprezenta în instanța de judecată interesele SRL „Imobstandart”, care și a dat consimțămîntul la expedierea actelor de procedură de către instanțele de judecată, prin intermediul poștei electronice, avocatului Leșan Nicolae, la adresa indicată în cererea de apel nemotivată xxxxx

Reprezentantul apelantei, avocatul Leșan Nicolae urma să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale. Avocatul Leșan Nicolae, ca reprezentant al părții, fiind interesat în soluționarea prezentei cauze, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja drepturile persoanei reprezentate de acces la instanță.

În contextul dat, instanța de recurs remarcă că în conformitate cu art. 61 Cod de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de

aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Astfel, în cazul neîndeplinirii sau îndeplinirii defectuoase a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural survine aplicarea sancțiunilor procedurale, prevăzute de art. 10, alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă.

În circumstanțele sus-relatate, instanța de recurs consideră întemeiată concluzia instanței de apel referitoare la faptul că apelanta SRL „Imobstandard” nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel date prin încheierea din data de 26 septembrie 2023 și respinge argumentele recurente invocate în susținerea poziției sale ca neîntemeiate și pur declarative.

Curtea de Apel Chișinău întemeiat, la 07 noiembrie 2023, în conformitate cu art. 369 alin. (1), lit. a) din Codul de procedură civilă, a restituit cererea de apel depusă de SRL „Imobstandard” din motivul neexecutării în termen a indicațiilor instanței de apel și anume neprezentarea în termen a apelului motivat și a dovezii achitării taxei de stat.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar a menționa faptul că apelanta avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt ignorat cu desăvârșire.

Dispoziții similare sunt prevăzute și în art. 56, alin. (3) din Codul de procedură civilă potrivit cărora participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În această ordine de idei, este cert că prin neprezentarea apelului motivat apelanta SRL „Imobstandard”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae a demonstrat o neglijență a drepturilor procedurale stipulate în legislația națională.

Ținând cont de cele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea din 07 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 427, lit. a) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Imobstandard”.

Se menține încheierea din 07 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Constr-Prim Locuința” împotriva lui Hîncu Oleg, Hîncu Nadejda, Hîncu Mihaela, Cacesov Zinaida, Cacesov Anatoli, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Imobstandard”, BC „Moldindconbank” SA, notarii Tereza Anton și Secrieru Iana privind rezilierea

contractului de investire în construcția spațiului locativ, declararea nulității actelor juridice ulterioare și încasarea sumei.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă